Oplegger bij informatiepakket nieuwe gemeenteraadsleden 2026 over landbouw in de Veenkoloniën

Wat is Agenda voor de Veenkoloniën?

Agenda voor de Veenkoloniën (AvdV) is een bestuurlijk samenwerkingsverband van gemeenten, provincies en waterschappen in het Veenkoloniale gebied en het gebied waar het Veenkoloniale Bouwplan dominant is. Sinds 2001 werken deze partijen samen aan landbouw, water, bodem, klimaat, biodiversiteit en leefbaarheid. Sinds 2019 is gekozen om de focus te leggen op landbouw. De samenwerking is in 2025 verlengd tot 2030.

Deelnemende partijen aan AvdV zijn (Provincies Groningen & Drenthe, gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Emmen, Coevorden, Midden-Groningen, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Westerwolde, waterschappen Hunze en Aa's & Vechtstromen.

Wat is Stichting Innovatie Veenkoloniën?

Stichting Innovatie Veenkoloniën (IVK) is een unieke samenwerking van Avebe, Cosun en Agrifirm, Hilbrandslaboratorium, Delphy, Wageningen Research, LTO-Noord, Rabobank, AAFF, DC Terra, Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen en Agrarische Natuur Drenthe. De doelstelling van deze keten-, advies-, kennis- en gebiedspartijen is een toekomstbestendig bouwplan met een duurzaam verdienvermogen. Hiervoor zetten alle partijen hun kennis en ervaring in.

Gebiedsprogramma Veenkoloniën

Het programma vertaalt de opgaven (RLN/NPLG, KRW, Nitraatrichtlijn, Deltaplan Zoetwater) beschreven in het gebiedsplan "Een haalbare kaart" naar concrete maatregelen. Het werkt via drie programmalijnen: Toekomstbestendig Bouwplan (trekker: IVK), Doelsturing en Monitoring (trekker: IVK & AvdV), en Landelijk Gebied (trekker: AvdV). De verschillende projecten en activiteiten uit het gebiedsprogramma bieden de agrariërs een keuze aan maatregelen die passen binnen hun bedrijfsvoering en helpen hun bouwplan toekomstbestendig te maken (zie ook https://veenkolonien.nl/gebiedsprogramma-veenkolonien-officieel-van-start/)

Intentieverklaring 2026

In januari 2026 ondertekenden AvdV en Stichting Innovatie Veenkoloniën (IVK) een gezamenlijke intentieverklaring om uitvoering te geven aan het Gebiedsprogramma Veenkoloniën. Partijen bundelen hun krachten voor een duurzaam, toekomstbestendig Veenkoloniaal gebied. Door het tekenen van de intentieverklaring wordt de Veenkoloniën landelijk op de kaart gezet en worden samen middelen gegenereerd om uitvoering te geven aan het gebiedsprogramma.

Organisatie & Governance

De structuur bestaat uit een Programmabureau (programmamanager Gert Noordhoff, ondersteuner Sanne van Zon), een Dagelijks Bestuur, een Stuurgroep en een ambtelijke Projectgroep. De stuurgroep bestaat uit bestuurders van de deelnemende overheidsorganisaties. Het Dagelijks Bestuur is een afvaardiging uit deze Stuurgroep, hierin zijn vertegenwoordigd: beide provincies, een vertegenwoordiging namens de Drentse gemeenten, een vertegenwoordiging namens de Groningse gemeenten en een vertegenwoordiging namens de waterschappen.

IVK vertegenwoordigt ketenpartijen en kennisinstellingen Zij is een stichting met een bestuur dat is gevormd uit bestuurders van deze partijen. Er wordt op dit moment een uitwerking gegeven aan de governance.

Wat kan de Agenda voor de Veenkoloniën betekenen voor uw gemeente?

Zoals al eerder genoemd is het Gebiedsprogramma Veenkoloniën het vertrekpunt voor de werkzaamheden van Agenda voor de Veenkoloniën. Het Gebiedsprogramma Veenkoloniën kan helpen om scherp te zien welke opgaven in de eigen gemeente spelen rond landbouw. Het programma biedt een gezamenlijke koers waarin gemeenten, provincie, waterschappen en landbouworganisaties samenwerken aan een toekomstbestendig landschap in de Veenkoloniën. Voorcollege- en raadsleden betekent dit dat zij beter onderbouwde keuzes kunnen maken over landelijk gebied en ruimtelijke ordening. De verbinding met de portefeuillehouder is belangrijk omdat zij namens de gemeente aan de regionale tafels zitten en besluiten vertalen naar lokaal beleid. Zo ontstaat een duidelijke lijn tussen regionale ambities en gemeentelijke uitvoering.